Voorstel van wet van het lid Van den Berg tot wijziging van de Mijnbouwwet en enige andere wetten inzake een gasnoodreserve Groningen

Nr. 2 **VOORSTEL VAN WET**

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het, mede in het licht van de leveringszekerheid van gas, de bescherming van vitale functies en het voorkomen van onomkeerbaar verlies van een uiterste gasnoodreservefunctie, wenselijk is te waarborgen dat onomkeerbare ontmantelingshandelingen de inzetbaarheid van een uiterste noodvoorziening niet definitief onmogelijk maken, en dat het daarom aangewezen is om, onder strikt afgebakende en objectief toetsbare voorwaarden, met zwaarwegende waarborgen voor veiligheid, schadebeperking, proportionaliteit, transparantie, rechtsbescherming, parlementaire controle, doorlopende werking en de belangen van inwoners van Groningen, een beperkte gereedheidsfunctie en een uitzonderlijke noodinzet van aangewezen onderdelen van het Groningenveld mogelijk te maken;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I MIJNBOUWWET

De Mijnbouwwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Voor artikel 52a wordt een paragraafaanduiding ingevoegd, luidende:

§ 4a.1. Winningsvergunning Groningenveld

B

In artikel 52b vervalt "33,".

C

Artikel 52c wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "Groningenveld" ingevoegd ", behoudens gereedheidswinning en noodwinning overeenkomstig paragraaf 4a.2".
2. In het tweede lid wordt na “Na de beëindiging van de gaswinning” ingevoegd “, behoudens gereedheidswinning en noodwinning,”.

D

Aan hoofdstuk 4a wordt een paragraaf toegevoegd, luidende:

§ 4a.2. Bijzondere regels gascrisis

Artikel 52h Definities

In dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

aanwijzing: het besluit tot aanwijzing van installaties als gasnoodreserve Groningenveld, bedoeld in artikel 52j, eerste lid;

actieplan en noodplan: het preventieve actieplan en het noodplan, bedoeld in artikel 8, tweede lid, van Verordening (EU) 2017/1938;

dreigende gascrisis: een situatie waarin voor Nederland een vroegtijdige waarschuwing is afgekondigd als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van Verordening (EU) 2017/1938 en de transmissiesysteembeheerder voor gas in een schriftelijk advies vaststelt dat, op basis van objectieve indicatoren en drempelwaarden, binnen een door hem te bepalen termijn een gascrisis waarschijnlijk is;

gascrisis: een situatie waarin voor Nederland een alarm- of noodsituatie als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdelen b en c, van Verordening (EU) 2017/1938 is afgekondigd op grond van het actieplan en noodplan;

gasjaar: gasjaar als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet;

gasnoodreserve Groningenveld: de door Onze Minister bij besluit aangewezen installaties die gedurende hun aanwijzing in stand worden gehouden met het oog op gereedheidswinning en noodwinning;

gereedheidswinning: het winnen van een technisch minimale hoeveelheid gas uit het Groningenveld, uitsluitend voor zover noodzakelijk om installaties veilig en operationeel inzetbaar te houden, waaronder begrepen periodieke winning vanwege testen van het systeem en onderhoud;

installaties: de door Onze Minister aangewezen mijnbouwwerken, productieputten, clusters, productielocaties, leidingen, meet- en regelvoorzieningen, gasbehandelingsinstallaties, compressievoorzieningen, veiligheidsvoorzieningen, besturingsvoorzieningen, monitoringsvoorzieningen en overige bijbehorende infrastructuur in het Groningenveld die noodzakelijk zijn voor veilige gereedheidswinning of noodwinning;

kussengas: het gasvolume dat nodig is om in een ondergrondse gasopslag de druk in stand te houden die noodzakelijk is voor het functioneren van die opslag;

noodwinning: het winnen van gas uit het Groningenveld tijdens een gascrisis of dreigende gascrisis, uitsluitend voor zover dat noodzakelijk is ter waarborging van de leveringszekerheid van gas als bedoeld in artikel 3.66 van de Energiewet;

onomkeerbare ontmantelingshandelingen: handelingen aan installaties die de operationele inzetbaarheid voor gereedheidswinning of noodwinning duurzaam aantasten, waaronder in ieder geval:

1°. het permanent afdichten van productieputten;

2°. het verwijderen, slopen of ongeschikt maken van essentiële voorzieningen van installaties, leidingen en voorzieningen voor meten, regelen, veiligheid, besturing of monitoring die noodzakelijk zijn voor herstart of veilige bedrijfsvoering;

3°. het definitief buiten bedrijf stellen van voorzieningen die noodzakelijk zijn voor veilige monitoring, drukbeheersing of integriteit van boorgaten;

transmissiesysteembeheerder voor gas: de transmissiesysteembeheerder voor gas als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet aan wie Onze Minister heeft opgedragen een taak te verrichten als bedoeld in artikel 3.62 van die wet;

uitvoerder: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de voor het Groningenveld geldende winningsvergunning als enige houdt, of, indien die vergunning door meer dan één natuurlijke persoon of rechtspersoon wordt gehouden, de houder die overeenkomstig artikel 22, vijfde lid, is aangewezen om de feitelijke werkzaamheden te verrichten of daartoe opdracht te verlenen;

Verordening (EU) 2017/1938: Verordening (EU) 2017/1938 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2017 betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gasleveringszekerheid en houdende intrekking van Verordening (EU) nr. 994/2010 (PbEU 2017, L 280);

voorbereidingshandelingen: handelingen die strikt noodzakelijk zijn om aangewezen installaties technisch, juridisch en organisatorisch op eventuele noodwinning voor te bereiden, waaronder inspectie, onderhoud, reparatie, vergunningvoorbereiding, personele mobilisatie, aansluiting, monitoring en testen.

Artikel 52i Doel, begrenzing en gasleveringszekerheidsladder

1. Toepassing van de artikelen 52j tot en met 52p strekt uitsluitend tot:
   a. het voorkomen dat een uiterste gasnoodreservefunctie van aangewezen installaties van het Groningenveld onomkeerbaar verloren gaat; en
   b. het waarborgen van de leveringszekerheid van gas in een gascrisis of dreigende gascrisis.
2. De gasnoodreserve Groningenveld wordt niet ingezet voor reguliere gaswinning, commerciële exploitatie, prijsbeïnvloeding, vergroting van staatsinkomsten of algemeen beleid inzake strategische voorraden.
3. Onze Minister past bij aanwijzing, gereedheidswinning en noodwinning een gasleveringszekerheidsladder toe. Daarbij wordt gemotiveerd of minder ingrijpende maatregelen, zoals marktgebaseerde maatregelen en bestaande crisismaatregelen, tijdig en voldoende kunnen bijdragen, waaronder in ieder geval:
   a. energiebesparing, vraagbeperking en vrijwillige of verplichte vermindering van gasverbruik, voor zover wettelijk mogelijk;
   b. inzet en vulling van gasopslagen, met inbegrip van beschikbare capaciteit voor kussengas of opslag voor zover die technisch, juridisch en veilig inzetbaar is;
   c. LNG-aanvoer, import van gas via pijpleidingen, een interconnectorsysteem voor gas als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet en grensoverschrijdende transportcapaciteit;

d. inzet van stikstof- en conversiecapaciteit en maatregelen met betrekking tot de balans tussen hoogcalorisch gas en laagcalorisch gas;

e. beschikbare Europese solidariteits- en noodmechanismen op grond van Verordening (EU) 2017/1938;

f. inzet van andere beschikbare energiebronnen en vraagsturing bij niet-beschermde afnemers, voor zover wettelijk mogelijk en proportioneel.

4. Onze Minister motiveert bij een besluit op grond van de artikelen 52j, 52l of 52m uitdrukkelijk waarom toepassing van de gasnoodreserve Groningenveld, gelet op de gasleveringszekerheidsladder, noodzakelijk, geschikt en evenredig is.

5. Indien de inspecteur-generaal der mijnen in een schriftelijk advies als bedoeld in artikel 52j, derde lid, onderdeel b, artikel 52l, zevende lid, onderdeel b, of artikel 52m, tweede lid, onderdeel c, adviseert dat aanwijzing, gereedheidswinning of noodwinning leidt tot een onaanvaardbaar veiligheidsrisico, vindt de betrokken aanwijzing, gereedheidswinning of noodwinning niet plaats ten aanzien van de installaties, handelingen, volumes of periode waarop dat risico betrekking heeft, tenzij Onze Minister met toepassing van het zesde tot en met negende lid gemotiveerd van dat advies afwijkt.

6. Onze Minister kan in afwijking van het vijfde lid en met inachtneming van het zevende tot en met negende lid besluiten tot aanwijzing, gereedheidswinning of noodwinning, uitsluitend indien aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

a. sprake is van een zwaarwegend publiek belang als bedoeld in het zevende lid;

b. toepassing van de gasleveringszekerheidsladder uitwijst dat geen minder risicovolle maatregel tijdig en toereikend is;

c. een actuele onafhankelijke technische analyse onderbouwt dat de risico's door bindende voorschriften, monitoring en onmiddellijk werkende stopcriteria tot het redelijkerwijs laagst bereikbare niveau worden beperkt; en

d. de afwijking strikt noodzakelijk en evenredig is en naar reikwijdte en duur niet verder gaat dan voor het zwaarwegende publieke belang noodzakelijk is.

7. Onder zwaarwegend publiek belang wordt in deze paragraaf uitsluitend verstaan:

a. bij aanwijzing, instandhouding, voorbereidingshandelingen of gereedheidswinning: het voorkomen van onomkeerbaar verlies van, of het behouden van de strikt noodzakelijke operationele inzetbaarheid van, noodcapaciteit waarvan op grond van een objectieve analyse is vastgesteld dat zij noodzakelijk is voor de gasleveringszekerheid en niet tijdig door andere maatregelen of capaciteit kan worden vervangen; of

b. bij noodwinning tijdens een gascrisis of dreigende gascrisis: het afwenden of beperken van een concreet en ernstig fysiek tekort aan gas of het voorkomen dat een naar objectieve maatstaven dreigend fysiek tekort ontstaat, waardoor de levering aan beschermde afnemers, vitale processen, de warmtevoorziening, de elektriciteitsvoorziening of de nationale veiligheid wordt bedreigd.

8. Onder zwaarwegend publiek belang wordt in ieder geval niet verstaan: een hoge gas- of energieprijs, vergroting van begrotingsopbrengsten, marktoptimalisatie, prijsbeïnvloeding, een commercieel belang, een algemeen industriebelang of de wens tot reguliere productie uit het Groningenveld.

9. Een besluit waarbij van het advies, bedoeld in het vijfde lid, wordt afgeweken, vermeldt in ieder geval:
   a. welk zwaarwegend publiek belang als bedoeld in het zevende lid aan de orde is;
   b. waarom geen minder risicovolle maatregel tijdig en toereikend is;
   c. welke feiten, adviezen en onafhankelijke technische analyses aan het besluit ten grondslag liggen;
   d. met welke bindende voorschriften, monitoring en stopcriteria de risico's worden beperkt; en
   e. waarom de afwijking strikt noodzakelijk en evenredig is en niet verder gaat dan noodzakelijk.

   Onze Minister zendt het besluit, het advies van de inspecteur-generaal der mijnen en de onafhankelijke technische analyse voorafgaand aan de uitvoering aan beide Kamers der Staten-Generaal. Voor een beschikking die met toepassing van het tiende lid is gegeven en voor de heroverweging daarvan gelden de in dat lid opgenomen verzendtermijnen.
10. Uitsluitend gedurende een gascrisis of dreigende gascrisis kan Onze Minister een beschikking tot noodwinning als bedoeld in artikel 52m, eerste lid, geven zonder het advies, bedoeld in artikel 52m, tweede lid, onderdeel c, indien:
   a. dat advies is gevraagd, maar niet is ontvangen binnen een wegens de vereiste spoed gestelde redelijke termijn;
   b. aan de voorwaarden van het zesde lid is voldaan en sprake is van het zwaarwegende publieke belang, bedoeld in het zevende lid, onderdeel b; en
   c. over het voorgenomen besluit beraad heeft plaatsgevonden in de ministerraad.

   Het uitblijven van het advies geldt niet als instemming, toestemming of positief advies. Het negende lid, eerste zin, is van overeenkomstige toepassing. Onze Minister verzoekt de inspecteur-generaal der mijnen het advies zo spoedig mogelijk alsnog uit te brengen.

   Onze Minister zendt de beschikking en de beschikbare stukken, waaronder de onafhankelijke technische analyse, onverwijld, doch uiterlijk binnen 24 uur na bekendmaking van de beschikking, aan beide Kamers der Staten-Generaal. Het alsnog ontvangen advies wordt onverwijld, doch uiterlijk binnen 24 uur na ontvangst, aan beide Kamers der Staten-Generaal gezonden.

   Onze Minister heroverweegt de beschikking onmiddellijk na ontvangst van het advies en beslist, met inachtneming van het vijfde tot en met negende lid en artikel 52m, tweede en derde lid, gemotiveerd over handhaving, wijziging of intrekking daarvan. Indien het alsnog ontvangen advies inhoudt dat de noodwinning leidt tot een onaanvaardbaar veiligheidsrisico, wordt de noodwinning niet aangevangen of voortgezet voor zover dat risico zich voordoet, tenzij Onze Minister bij de heroverweging met toepassing van het zesde tot en met negende lid anders besluit.

   Onze Minister legt de uitkomst van de heroverweging en de gevolgen daarvan voor de beschikking en de uitvoering daarvan schriftelijk vast en zendt deze, met de daarop betrekking hebbende stukken, onverwijld, doch uiterlijk binnen 24 uur na afronding van de heroverweging, aan beide Kamers der Staten-Generaal.

11. Degene tot wie een beschikking als bedoeld in artikel 52l, eerste lid, of artikel 52m, eerste lid, is gericht, verricht de opgedragen gereedheidswinning of noodwinning of laat deze verrichten uitsluitend indien en zolang hij uitvoerder is en voor die winning beschikt over alle overige vereiste toestemmingen, aantoonbare technische en organisatorische bekwaamheid, toereikende financiële zekerheid en toereikende aansprakelijkheidsdekking.

Artikel 52j Aanwijzing van installaties als gasnoodreserve Groningenveld

1. Onze Minister kan bij besluit voor onbepaalde tijd installaties aanwijzen als gasnoodreserve Groningenveld, met inachtneming van artikel 52i.
2. Het aanwijzingsbesluit vermeldt in ieder geval:
   a. welke installaties onder de gasnoodreserve Groningenveld vallen;
   b. de actuele technische status van de aangewezen productielocaties, putten, installaties en bijbehorende infrastructuur, voor zover die status bepalend is voor de inzetbaarheid;
   c. de veiligheids- en gereedheidseisen, waaronder een onderhouds- en testregime, de beoogde herstarttermijn en het beschikbaarheidsniveau;
   d. het maximum voor gereedheidswinning, uitgedrukt in een maximum per gasjaar en, voor zover nodig, per dag of per week;
   e. welke onomkeerbare ontmantelingshandelingen gedurende de aanwijzing zijn verboden en welke handelingen uitsluitend ter bescherming van veiligheid of milieu onder voorwaarden kunnen worden toegestaan;
   f. voorschriften over monitoring, rapportage, communicatie met omwonenden en betrokken bestuursorganen, en openbaarmaking van relevante gegevens.
3. Onze Minister stelt een aanwijzingsbesluit vast na schriftelijk advies van:
   a. de transmissiesysteembeheerder voor gas over noodzaak, inzetbaarheid, de toepassing van de gasleveringszekerheidsladder, gaskwaliteit, netinpassing, opslag, LNG, interconnectorsysteem voor gas als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet, conversiecapaciteit, de balans tussen hoogcalorisch gas en laagcalorisch gas en de betekenis voor gas- en elektriciteitsleveringszekerheid;
   b. de inspecteur-generaal der mijnen over veiligheid, seismische risico's, bodembeweging, risicobeheersing, toezicht en handhaafbaarheid.
4. Onze Minister kan, onverminderd artikel 52i, vijfde tot en met negende lid, slechts gemotiveerd afwijken van de adviezen, bedoeld in het derde lid, indien zwaarwegende belangen van de gasleveringszekerheid, de veiligheid of de nationale veiligheid daartoe noodzaken of indien daartoe aanleiding bestaat op grond van feiten of omstandigheden die in de adviezen niet of niet volledig zijn betrokken.
5. Onze Minister betrekt bij het aanwijzingsbesluit een actuele onafhankelijke technische analyse van de inzetbaarheid van de betrokken installaties en van de gevolgen voor seismische dreiging, bodembeweging en risico's.
6. Onze Minister wijst niet meer installaties aan en legt geen zwaarder beschikbaarheidsregime op dan redelijkerwijs noodzakelijk is voor de beoogde noodfunctie.

7. Het aanwijzingsbesluit wordt onverwijld bekendgemaakt en aan beide Kamers der Staten-Generaal gezonden.
8. Onze Minister beoordeelt doorlopend of gewijzigde technische omstandigheden, veiligheidsomstandigheden of omstandigheden betreffende de gasleveringszekerheid wijziging of intrekking van het aanwijzingsbesluit vereisen. Het derde tot en met vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing op wijziging of intrekking van het aanwijzingsbesluit. Het uitblijven of niet tijdig vaststellen van een gereedheidsplan als bedoeld in artikel 52l, zesde lid, doet de aanwijzing niet van rechtswege vervallen.

Artikel 52k Moratorium op onomkeerbare ontmanteling en samenloop met verwijderingsregime

1. Onomkeerbare ontmantelingshandelingen worden niet verricht aan installaties die door Onze Minister zijn aangewezen als gasnoodreserve Groningenveld, tenzij Onze Minister daarvoor vooraf schriftelijk toestemming heeft verleend.
2. Onze Minister verleent de toestemming, bedoeld in het eerste lid, slechts indien de inspecteur-generaal der mijnen daarover schriftelijk heeft geadviseerd en:
   a. de handeling strikt noodzakelijk is ter voorkoming of beperking van een acuut risico voor veiligheid of milieu; of
   b. de handeling de operationele inzetbaarheid van de gasnoodreserve Groningenveld als geheel niet duurzaam aantast.
3. Voor zover een installatie onderwerp is van een instemmingsbesluit met een verwijderingsplan als bedoeld in artikel 44a, wordt dat instemmingsbesluit gedurende de aanwijzing geschorst voor zover het de uitvoering van onomkeerbare ontmantelingshandelingen aan die installatie betreft.
4. Het aanwijzingsbesluit, bedoeld in artikel 52j, geldt mede als tijdelijke ontheffing als bedoeld in artikel 44b, eerste lid, voor de aangewezen installaties, voor de duur van de aanwijzing.
5. Het vierde lid laat onverlet dat voor andere vereiste besluiten en vergunningen op grond van deze wet, de Omgevingswet of een andere wet, de daarvoor geldende regels van toepassing blijven.

Artikel 52l Gereedheidswinning en beschikbaarheidsregime

1. In afwijking van artikel 52c, eerste lid, kan Onze Minister bij beschikking de uitvoerder opdragen gereedheidswinning te verrichten, voor zover die gereedheidswinning noodzakelijk is om de gasnoodreserve Groningenveld operationeel inzetbaar te houden.
2. Onze Minister kan een rechtspersoon aanwijzen voor de coördinatie van beheer, voorbereiding, monitoring, rapportage, onderhoud en overige niet-winningshandelingen die noodzakelijk zijn voor de gasnoodreserve Groningenveld. Die aanwijzing verleent op zichzelf geen bevoegdheid tot het verrichten van gereedheidswinning of noodwinning of het verlenen van opdracht daartoe.

3. De houder van de winningsvergunning Groningenveld dan wel, indien deze vergunning haar gelding heeft verloren, de laatste houder daarvan, verstrekt Onze Minister desgevraagd de gegevens, toegang, technische documentatie en medewerking die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de beoordeling, aanwijzing, gereedhouding, veilige overdracht of uitvoering van de gasnoodreserve Groningenveld.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de verplichtingen, bedoeld in het derde lid, waaronder regels over gegevensverstrekking, toegang tot installaties, overdracht van operationele kennis, bescherming van bedrijfsvertrouwelijke informatie en vergoeding van redelijke kosten.
5. Gereedheidswinning vindt uitsluitend plaats:
   a. uit installaties die in het aanwijzingsbesluit, bedoeld in artikel 52j, eerste lid, zijn aangewezen;
   b. binnen het maximum, bedoeld in artikel 52j, tweede lid, onderdeel d;
   c. overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurd gereedheidsplan als bedoeld in het zesde lid; en
   d. met inachtneming van de aan de beschikking verbonden voorschriften over veiligheid, monitoring, stopcriteria, communicatie, rapportage en schadebeperking.
6. De uitvoerder van de gereedheidswinning overlegt jaarlijks voor een door Onze Minister te bepalen tijdstip een gereedheidsplan aan Onze Minister. Het gereedheidsplan bevat ten minste:
   a. een technische onderbouwing van de noodzaak en de minimaal noodzakelijke omvang van de gereedheidswinning, waaronder de integriteit en gangbaarheid van installaties, testprocedures, de herstarttermijn en de beschikbaarheid van bovengrondse installaties;
   b. de beoogde volumes, duur en het tijdpad, met een motivering waarom deze niet verder gaan dan technisch noodzakelijk is voor de operationele inzetbaarheid;
   c. de inzet van productielocaties, clusters, putten, installaties, leidingen, meet- en regelvoorzieningen en monitoringsvoorzieningen;
   d. een beoordeling van gaskwaliteit, netinpassing en samenhang met gasopslag, LNG, internationale pijpleidingen en conversiecapaciteit;
   e. monitoring- en stopcriteria, waaronder criteria die betrekking hebben op bodembeweging, seismiciteit, putintegriteit en operationele veiligheid;
   f. een plan voor het informeren van omwonenden en andere belanghebbenden;
   g. een raming van kosten, opbrengsten en benodigde vergoedingen.
7. Onze Minister keurt het gereedheidsplan slechts goed na schriftelijk advies van:
   a. de transmissiesysteembeheerder voor gas over noodzaak en inpassing in de leveringszekerheid; en
   b. de inspecteur-generaal der mijnen over veiligheid, seismische risico's, bodembeweging, toezicht en risicobeheersing.

   Onze Minister motiveert bij de goedkeuring van het gereedheidsplan op welke wijze de adviezen, bedoeld in dit lid, bij de besluitvorming zijn betrokken.

8. Indien het advies, bedoeld in het zevende lid, onderdeel b, inhoudt dat gereedheidswinning leidt tot een onaanvaardbaar veiligheidsrisico, keurt Onze Minister het gereedheidsplan niet goed voor zover dat risico zich voordoet, tenzij Onze Minister met toepassing van artikel 52i, zesde tot en met negende lid, gemotiveerd van dat advies afwijkt.
9. Onze Minister betrekt bij de goedkeuring van het gereedheidsplan een actuele onafhankelijke technische analyse van de inzetbaarheid van de betrokken installaties en van de gevolgen voor seismische dreiging, bodembeweging en risico's.
10. Gereedheidswinning wordt niet ingezet als markt- of prijsinstrument en strekt uitsluitend tot het borgen van operationele inzetbaarheid. Zij vindt plaats met het laagste volume, de kortste duur en het kleinste aantal installaties dat redelijkerwijs noodzakelijk is.
11. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over de inrichting en inhoud van het gereedheidsplan, de technisch noodzakelijke productiebandbreedte en het maximum van de gereedheidswinning, de rapportage over de uitvoering en de openbaarmaking van relevante gegevens.
12. De uitvoerder van de gereedheidswinning voert de gereedheidswinning uit overeenkomstig de beschikking, het goedgekeurde gereedheidsplan en de daaraan verbonden voorschriften.

Artikel 52m Noodwinning: objectieve crisiscriteria, besluitvorming en parlementaire controle

1. In afwijking van artikel 52c, eerste lid, kan Onze Minister bij beschikking de uitvoerder opdragen noodwinning te verrichten indien sprake is van een gascrisis of dreigende gascrisis.
2. Onze Minister geeft een beschikking als bedoeld in het eerste lid slechts indien:
   a. de transmissiesysteembeheerder voor gas schriftelijk heeft geadviseerd dat de in artikel 52i, derde lid, bedoelde minder ingrijpende maatregelen het tekort niet tijdig en voldoende kunnen ondervangen;
   b. de transmissiesysteembeheerder voor gas schriftelijk heeft geadviseerd dat inzet van de gasnoodreserve Groningenveld, gelet op gaskwaliteit, de balans tussen hoogcalorisch en laagcalorisch gas, netinpassing en systeemeffecten, materieel kan bijdragen aan het beperken van de gascrisis of dreigende gascrisis;
   c. de inspecteur-generaal der mijnen schriftelijk heeft geadviseerd dat de noodwinning, gelet op veiligheid, seismische risico's, bodembeweging en risicobeheersing en met de te stellen voorschriften, aanvaardbaar is, dan wel Onze Minister met toepassing van artikel 52i, zesde tot en met negende lid, gemotiveerd van een advies als bedoeld in artikel 52i, vijfde lid, afwijkt, dan wel artikel 52i, tiende lid, toepassing vindt; en
   d. Onze Minister heeft vastgesteld dat minder ingrijpende maatregelen redelijkerwijs onvoldoende zijn.

3. Indien een beschikking tot noodwinning wordt gegeven tijdens een dreigende gascrisis, vermeldt het advies van de transmissiesysteembeheerder voor gas, naast hetgeen in het tweede lid is bepaald, in ieder geval:
   a. de aard, omvang en verwachte ontwikkeling van het dreigende fysieke tekort aan gas;
   b. de termijn waarbinnen dat tekort naar redelijke verwachting kan ontstaan;
   c. de reeds getroffen en redelijkerwijs nog beschikbare maatregelen als bedoeld in artikel 52i, derde lid;
   d. waarom die maatregelen naar redelijke verwachting niet tijdig en voldoende zullen zijn om het dreigende fysieke tekort te voorkomen;
   e. welke gevolgen het uitstellen van noodwinning naar redelijke verwachting heeft voor de gasleveringszekerheid;
   f. in welke omvang en binnen welke termijn noodwinning uit de gasnoodreserve Groningenveld materieel kan bijdragen aan het voorkomen of beperken van het dreigende fysieke tekort; en
   g. de voorzienbare gevolgen van de voorgenomen noodwinning voor grensoverschrijdende gasstromen en de leveringszekerheid van andere lidstaten.
4. Indien het advies, bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, inhoudt dat noodwinning leidt tot een onaanvaardbaar veiligheidsrisico, geeft Onze Minister geen beschikking tot noodwinning ten aanzien van de installaties, handelingen, volumes of periode waarop het geadviseerde onaanvaardbare veiligheidsrisico betrekking heeft, tenzij Onze Minister met toepassing van artikel 52i, zesde tot en met negende lid, gemotiveerd van dat advies afwijkt.
5. Onze Minister betrekt bij de beschikking de meest recente onafhankelijke technische analyse van de technische inzetbaarheid, seismische dreiging, bodembeweging en risico's.
6. De beschikking vermeldt in ieder geval:
   a. de aanleiding voor de noodwinning en de toepassing van de crisiscriteria;
   b. het maximumvolume en de maximale productie per dag of per week;
   c. de installaties waaruit noodwinning mag plaatsvinden;
   d. de duur van de opdracht en de omstandigheden waaronder de opdracht van rechtswege eindigt;
   e. monitoring- en stopcriteria, waaronder criteria die betrekking hebben op bodembeweging, seismiciteit, putintegriteit en operationele veiligheid;
   f. communicatieverplichtingen richting omwonenden en betrokken decentrale overheden;
   g. de wijze waarop schadebeperking, schadeafhandeling, rapportage en evaluatie worden geborgd.
7. Onze Minister zendt de beschikking onverwijld, doch uiterlijk binnen 24 uur na bekendmaking, aan de beide Kamers der Staten-Generaal.
8. Indien de ministerraad van oordeel is dat zwaarwegende belangen van de gasleveringszekerheid, de veiligheid of de nationale veiligheid daartoe aanleiding geven, kan de ministerraad Onze Minister verzoeken een voorgenomen besluit inzake noodwinning opnieuw te beoordelen, een beschikking als bedoeld in het eerste lid te

geven, dan wel een gegeven beschikking te wijzigen of in te trekken. Een verzoek tot wijziging kan mede betrekking hebben op de omvang of duur van de noodwinning. Onze Minister geeft slechts gevolg aan een verzoek voor zover aan de voorwaarden van dit artikel en artikel 52i is voldaan. Onze Minister legt de uitkomst van de beoordeling en de motivering daarvan schriftelijk vast, maakt deze openbaar en zendt deze onverwijld aan beide Kamers der Staten-Generaal.

9. Binnen acht weken na beëindiging van een opdracht tot noodwinning zendt Onze Minister aan de beide Kamers der Staten-Generaal een verslag over de noodwinning, waarin in ieder geval wordt ingegaan op:
   a. de aanleiding en de toepassing van de crisiscriteria;
   b. de uitgevoerde volumes, duur en inzet van installaties;
   c. de resultaten inzake veiligheid, monitoring en seismiciteit;
   d. de effecten op leveringszekerheid, gaskwaliteit en netinpassing;
   e. meldingen, schade, communicatie en bewonerswaarborgen;
   f. de financiële afwikkeling overeenkomstig artikel 52o.
10. Een beschikking als bedoeld in het eerste lid treedt in werking met ingang van het tijdstip van bekendmaking, tenzij in de beschikking een later tijdstip is bepaald.
11. Bij algemene maatregel van bestuur worden, na consultatie van de transmissiesysteembeheerder voor gas en de inspecteur-generaal der mijnen, objectieve indicatoren en drempelwaarden vastgesteld ten behoeve van de toepassing van de begrippen gascrisis en dreigende gascrisis en de advisering, bedoeld in het tweede lid. Deze indicatoren kunnen mede betrekking hebben op opslagvulling, onttrekkingscapaciteit, LNG-aanvoer, grensoverschrijdende transportcapaciteit, conversiecapaciteit, de balans tussen hoogcalorisch en laagcalorisch gas, effectieve temperatuur, vraagontwikkeling, beschikbaar regelbaar vermogen en risico’s voor vitale functies.
12. De voordracht voor een krachtens het elfde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide Kamers der Staten-Generaal is overgelegd.
13. Indien de nationale gasopslagvulling of een andere bij algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het elfde lid, vastgestelde indicator beneden een bij die algemene maatregel van bestuur vastgestelde drempelwaarde komt, informeert Onze Minister de Staten-Generaal ten minste wekelijks over:
   a. de ontwikkeling van de gasleveringszekerheid;
   b. de risico’s op een gascrisis of dreigende gascrisis;
   c. de maatregelen die worden genomen ter voorkoming van een gascrisis; en
   d. de verwachte noodzaak van eventuele inzet van de gasnoodreserve Groningenveld.
14. De uitvoerder van de noodwinning voert de noodwinning uit overeenkomstig de beschikking en de daaraan verbonden voorschriften.

Artikel 52n Afwijking van de Omgevingswet bij noodwinning

1. In afwijking van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen, bij of krachtens de Omgevingswet gestelde procedurele voorschriften of termijnen kan Onze Minister, indien sprake is van een gascrisis of dreigende gascrisis als bedoeld in artikel 52h, besluiten dat voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van een beschikking tot noodwinning als bedoeld in artikel 52m, eerste lid, bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet gestelde procedurele voorschriften of termijnen niet van toepassing zijn.
2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt slechts genomen indien toepassing van de procedurele voorschriften of termijnen van de Omgevingswet de tijdige uitvoering van de noodwinning naar verwachting onmogelijk maakt en indien het belang van de gasleveringszekerheid dit noodzakelijk maakt.
3. De afwijkingsbevoegdheid ziet uitsluitend op procedurele voorschriften en termijnen en laat materiële normen inzake veiligheid, gezondheid en milieu onverlet.
4. Onze Minister motiveert in het besluit:
   a. welke voorschriften of termijnen van de Omgevingswet buiten toepassing worden gelaten;
   b. waarom toepassing daarvan niet verenigbaar is met een tijdige uitvoering van de noodwinning;
   c. op welke wijze de belangen van veiligheid, milieu en omwonenden zijn geborgd.

Artikel 52o Kosten, opbrengsten, verrekening, transparantie en voorkoming van overcompensatie

1. Onze Minister vergoedt aan degene op wie verplichtingen of beperkingen op grond van de artikelen 52j tot en met 52m rusten, of die werkzaamheden ten behoeve van de gasnoodreserve Groningenveld uitvoert, de redelijke en aantoonbare kosten voor zover deze niet op andere wijze worden gedekt en rechtstreeks voortvloeien uit:
   a. verplichtingen of beperkingen op grond van de artikelen 52j tot en met 52m; of
   b. de uitvoering van beheer, gereedhouding, gereedheidswinning of noodwinning.
2. Opbrengsten uit gereedheidswinning en noodwinning worden in mindering gebracht op de vergoeding, bedoeld in het eerste lid. Voor zover de opbrengsten de kosten overstijgen, wordt het verschil herkenbaar als ontvangst van het Rijk verantwoord. De aanwending van deze middelen voor schadeafhandeling, versterking, monitoring, nazorg en herstel van vertrouwen van inwoners van Groningen vindt plaats met inachtneming van het begrotingsrecht.
3. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over:
   a. de kostensoorten die voor vergoeding in aanmerking komen;
   b. de wijze van indiening en beoordeling;
   c. controle, verantwoording en accountantsverklaringen;
   d. de waardering, verrekening en verantwoording van opbrengsten;
   e. maatregelen ter voorkoming van overcompensatie;

f. de openbaarmaking van geaggregeerde kosten, opbrengsten en vergoedingen, voor zover dit verenigbaar is met bedrijfsvertrouwelijke informatie en nationale veiligheid.

4. Onze Minister zendt jaarlijks aan beide Kamers der Staten-Generaal een verslag over:
   a. de stand van de gasnoodreserve Groningenveld, waaronder gereedheid, testresultaten en onderhoud;
   b. de volumes van gereedheidswinning en eventuele noodwinning;
   c. de gemaakte kosten, vergoedingen, opbrengsten en verrekeningen;
   d. de wijze waarop veiligheid, monitoring, schadebeperking en communicatie zijn geborgd.

Artikel 52p Bewonerswaarborgen, schade, communicatie en transparantie

1. Toepassing van de artikelen 52j tot en met 52n geschiedt met inachtneming van het belang van veiligheid, gezondheid, schadebeperking, schadeafhandeling, versterking, nazorg en herstel van vertrouwen van inwoners van Groningen.
2. Onze Minister draagt er zorg voor dat omwonenden, betrokken gemeenten, de provincie Groningen, veiligheidsregio's en andere betrokken bestuursorganen tijdig worden geïnformeerd over:
   a. aanwijzing van installaties;
   b. goedkeuring van een gereedheidsplan;
   c. uitvoering van gereedheidswinning;
   d. voorbereiding, start, wijziging en beëindiging van noodwinning;
   e. relevante monitoringresultaten, voor zover openbaarmaking verenigbaar is met veiligheid, nationale veiligheid en bedrijfsvertrouwelijke informatie.
3. In beschikkingen op grond van de artikelen 52l en 52m worden stopcriteria en meldplichten opgenomen. Deze criteria en verplichtingen hebben in ieder geval betrekking op seismiciteit, bodembeweging, putintegriteit, operationele veiligheid, overschrijding van volumes en onverwachte incidenten.
4. Boek 6, titel 3, afdeling 2, van het Burgerlijk Wetboek en de Tijdelijke wet Groningen blijven onverkort van toepassing. Deze paragraaf beperkt geen aanspraak op schadevergoeding of versterking, geen wettelijk bewijsvermoeden, geen bevoegdheid van het Instituut Mijnbouwschade Groningen en geen verhaalsrecht van de Staat.
5. In de beschikking waarbij een opdracht op grond van artikel 52l, eerste lid, of artikel 52m, eerste lid, wordt gegeven, vermeldt Onze Minister welke persoon of personen, gelet op de toepasselijke wettelijke bepalingen en de voorgenomen feitelijke taakuitoefening, naar verwachting als exploitant in de zin van artikel 177 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek optreden. Deze vermelding heeft een informatief karakter en laat de kwalificatie door het Instituut Mijnbouwschade Groningen of de rechter onverlet.
6. De uitvoerder toont vóór het geven van een beschikking als bedoeld in artikel 52l, eerste lid, of artikel 52m, eerste lid, alsmede vóór de aanvang van de desbetreffende winning aan dat toereikende verzekering of andere financiële zekerheid beschikbaar is voor de aansprakelijkheden die uit de uitvoering kunnen voortvloeien. Voor niet-winningshandelingen op grond van artikel 52l toont degene tot wie de beschikking is

gericht vóór de aanvang daarvan een bij de aard en omvang van die handelingen passende financiële zekerheid aan.

7. Afspraken over kosten, vrijwaring of regres tussen de houder van de winningsvergunning of de laatste houder daarvan, de uitvoerder, de op grond van artikel 52l, tweede lid, aangewezen rechtspersoon, een andere betrokken rechtspersoon of de Staat laten de rechten van benadeelden en het publiekrechtelijke verhaal onverlet.

ARTIKEL II BURGERLIJK WETBOEK

In artikel 178, onderdeel c, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek wordt na "van de overheid" ingevoegd ", tenzij dat bevel of voorschrift berust op artikel 52l of 52m van de Mijnbouwwet".

ARTIKEL III ALGEMENE WET BESTUURSRECHT

De Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

In bijlage 1 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:
Mijnbouwwet: artikel 52m, eerste lid

B

In bijlage 2, artikel 2, wordt in de zinsnede met betrekking tot de Mijnbouwwet in onderdeel b na «39, eerste lid» ingevoegd «, alsmede een besluit op grond van artikel 52m, eerste lid».

ARTIKEL IV OVERGANGSRECHT

1. Met ingang van het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet is het verboden onomkeerbare ontmantelingshandelingen te verrichten aan mijnbouwwerken, productieputten, productielocaties, installaties en bijbehorende infrastructuur in het Groningenveld die naar hun aard noodzakelijk kunnen zijn voor gereedheidswinning of noodwinning, tenzij Onze Minister daarvoor schriftelijke toestemming heeft verleend.
2. Onze Minister stelt binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze wet een aanwijzingsbesluit als bedoeld in artikel 52j, eerste lid, van de Mijnbouwwet vast.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt voor ieder mijnbouwwerk, iedere productieput, iedere productielocatie, iedere installatie en de daarbij behorende infrastructuur totdat het aanwijzingsbesluit voor dat object in werking treedt of Onze Minister dat object in hetzelfde besluit, na de adviezen en de analyse, bedoeld in artikel 52j, derde en vijfde lid, van de Mijnbouwwet, uitdrukkelijk van aanwijzing heeft uitgesloten. Voor een uitdrukkelijk uitgesloten object is vanaf het tijdstip waarop het aanwijzingsbesluit in werking treedt het gewone verwijderingsregime van toepassing.

4. Op het verlenen van toestemming als bedoeld in het eerste lid is artikel 52k, tweede lid, van de Mijnbouwwet van overeenkomstige toepassing.
5. Onze Minister informeert beide Kamers der Staten-Generaal binnen vier weken na inwerkingtreding van deze wet over de stand van de ontmanteling, voor zover deze informatie beschikbaar is, en over de stappen die worden gezet om de actuele status per productielocatie, put en installatie vast te stellen.
6. De inspecteur-generaal der mijnen is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang ter handhaving van het eerste lid.

ARTIKEL V EVALUATIE

Onze Minister zendt binnen twee jaar na inwerkingtreding van deze wet en vervolgens telkens na vijf jaar aan beide Kamers der Staten-Generaal een verslag over de noodzaak, doeltreffendheid, doelmatigheid, uitvoerbaarheid, financiële gevolgen, bewonerswaarborgen en veiligheid van deze wet.

ARTIKEL VI INWERKINGTREDING

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Klimaat en Groene Groei,